

1. IMPLICITNÍ FUNKCE

Věta 1.1. (O INVERZI) Buďte splněny tyto předpoklady

- (i) $g : E \rightarrow E$, spojité na okolí $y_0 \in E$,
- (ii) existuje g' na okolí y_0 spojitá v y_0 ,
- (iii) $g'(x_0)$ je regulární,
- (iv) $g(y_0) = x_0$.

Potom existuje H_{x_0} a H_{y_0} tak, že $(\forall x \in H_{x_0})(\exists_1 y \in H_{y_0})(x = g(y))$. Tj. na H_{x_0} existuje g^{-1} a platí, že $(g^{-1})'(x_0) = (g'(y_0))^{-1}$.

Věta 1.2. (O IMPLICITNÍCH FUNKCÍCH) Nechť $\Phi : \mathbb{R}^{r+m} \rightarrow \mathbb{R}^m$ a

- (i) $\exists(x_0, y_0) : \Phi(x_0, y_0) = \Theta$,
- (ii) Φ je spojité na okolí (x_0, y_0) ,
- (iii) $\frac{\partial \Phi}{\partial y}$ existuje na okolí (x_0, y_0) a je spojité v (x_0, y_0) ,
- (iv) $\frac{\partial \Phi}{\partial y}(x_0, y_0)$ je regulární.

Pak

$$(\exists H_{x_0}, H_{y_0})(\forall x \in H_{x_0})(\exists_1 y \in H_{y_0})(\Phi(x, y) = \Theta).$$

Vzniknuvší funkce (označme ji $Y = Y(x)$) je spojité na H_{x_0} . Pokud Φ' existuje na okolí (x_0, y_0) pak i Y' existuje na H_{x_0} .

Příklad 1.1. Mějme zadanou množinu bodů splňujících vztah $x + y + z = e^z$, kde $x + y > 1$ a $z > 0$. Ptáme se, zda existuje závislost $z = z(x, y)$.

Příklad 1.2. Máme zadáno $\Phi : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^2$ po složkách takto:

$$\begin{aligned}\Phi^1(x, y, u, v) &= x + y^2 + u^3 - u - v = 0, \\ \Phi^2(x, y, u, v) &= x^2 - 3y + u - 2v + 4 = 0.\end{aligned}$$

Existují závislosti $u = u(x, y)$ a $v = v(x, y)$?

Příklad 1.3. Je zadán vztah $y - \epsilon \sin y = x$, kde $\epsilon \in (0, 1)$. Existuje závislost $y = y(x)$?

Poznámka 1.1. Věta o inverzi zaručuje lokální invertovatelnost. Nic víc.

Příklad 1.4. Je zadána $F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ vztahem

$$F(x, y) = \begin{pmatrix} x^2 + y^2 \\ x^2 - y^2 \end{pmatrix},$$

kde $x, y > 0$. Existuje F^{-1} ?

1.1. **Extrémy implicitně zadaných funkcí.** V následujících příkladech využijeme vědomostí nabýtých o implicitních funkcích jakožto i minulého semestru.

Příklad 1.5. (Démidovič 3651.) Najděte extrémy funkce $z = z(x, y)$ implicitně definované vztahem

$$x^2 + y^2 + z^2 - xz - yz + 2x + 2y + 2z - 2 = 0.$$

Příklad 1.6. (Démidovič 3652.) Najděte extrémy funkce $z = z(x, y)$ implicitně definované vztahem

$$x^2 + y^2 + z^2 - xz - yz + 2x + 2y + 2z - 2 = 0.$$

Příklad 1.7. (Démidovič 3653.) Najděte extrémy funkce $z = z(x, y)$ implicitně definované vztahem

$$(x^2 + y^2 + z^2)^2 = a^2(x^2 + y^2 - z^2).$$